

GROTTERØDLØKKA AS

ÅRSPLAN 2018/2019

Velkommen til Grotterødløkka barnehage

BARNEHAGEÅRET 2018-2019

Årsplanen er et informasjonshefte til deg som foresatt og den skal gi opplysninger om ulike aktiviteter, hvordan vi jobber og hvilket fokus barnehagen har. Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som jobber inn mot fagområdene i rammeplanen.

Grotterødløkka er en del av MIGRAS miljøbarnehager og samarbeider med Missingmyr barnehage AS og Askeladden Barnehage Borg AS. Gjennom barnehageåret har vi sammen med disse, felles aktiviteter og plandager.

Barnehagen har egne ponnier og disse besøker vi minst en gang i måneden med barn i alderen 2-6 år. Barnehagen har egne biler til disposisjon og de bruker vi når vi besøker stallen og på andre turer. Bilene våre er utstyrt med bilstoler tilpasset hvert enkelt barn, da vi setter trafikksikkerhet høyt hos oss.

Måltidene i barnehagen består av frokost, lunsj og frukt/lett måltid.

Vi serverer varm lunsj 2-3 ganger i uken og har fokus på sunne måltider laget fra bunnen av, med gode råvarer.

Barna tar del i matlagingen og blir gjennom å være aktivt deltakende, kjent med ulike smaker og konsistenser. Grotterødløkka Barnehage har et samarbeid med Holli Mølle og Motz Bakeri. De lager et brød, spesielt for MIGRAS barnehagene, som er bakt med mel fra en kornsort som heter Emmer. Melet er økologisk og brødet inneholder minimalt med konserveringsmidler.

Vi ser frem til å dele hverdagen med barna deres. Å få oppleve og se verden gjennom barnas øyne, veilede dem gjennom utfordring og utforskning, og sammen skape minner og uforglemmelige magiske hverdagsøyeblikk.

Planleggingsdager

§8 i barnehagens vedtekter sier:

«Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret + 5 dager fri p.g.a. planleggingsdager».

Barnehagens planleggingsdager er essensielle arenaer der hele personalgruppen er samlet. Planleggingsdagene i MIGRAS brukes til faglig utvikling. Med faglig utvikling mener vi blant annet kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid- individuell, gruppe og plenum, praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

Plandager 2018/2019:

17. august 2018

12. november 2018

2. Januar 2019

25. Mars 2019

31. Mai 2019

****Denne årsplanen vil gjelde for barnehageåret 2018-2019 og 2019-2020, med unntak av kalender, aktiviteter, planleggingsdager og vurdering som vil bli endret i barnehageåret 2019-2020.***

Kontaktinformasjon

FIRKLØVER: 69 11 31 83

På avdeling Firkløver jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og en assistent

firklover.grotterodlokka@migras.no

BLÅKLOKKE: 69 11 31 83

På avdeling Blåklokke jobber det en pedagogisk leder, to assistenter

blaklokke.grotterodlokka@migras.no

LØVETANN: 69 11 31 83

På avdeling Løvetann jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og to assistenter

lovetann.grotterodlokka@migras.no

SUKKERTOPP: 69 11 31 83

På avdeling Sukkertopp jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og en assistent

blaklokke.grotterodlokka@migras.no

ADMINISTRASJON: 69 16 10 55

Styrer: Caroline Berg

fb1@migras.no

Eier: Margaret Hestø

migras@migras.no

Besøksadresse: Storgata 29, 1723 Sarpsborg

Åpningstid: 06.45-17.00

Vurdering av fjorårets arbeid

Vi i Grotterødløkka barnehage har valgt å vurdere vårt arbeid med miljø, ut i fra vår miljøhandlingsplan for barnehageåret 2017-2018.

Målet vårt for barnehageåret 2017-2018 har vært å redusere bruken av plast i barnehagen. Vi har fått gjenbruksnett av FEE og disse har vi delt ut til foresatte. Det skal brukes til skittent eller rent tøy som skal fraktes til og fra barnehagen. Vi kjøper inn minst mulig plast, men den plasten vi kjøper inn er svanemerket og vi sorterer all plastemballasje slik at miljøet tar minst mulig skade av det. Vi bruker gjenbruksnett når vi handler i butikken og vi har kjøpt inn bokser for å oppbevare mat i kjøleskapet, slik at vi ikke bruker f.eks. brødposer for å oppbevare mat i. På denne måten er vi med på å spare miljø og dyreliv for plastforsøpling.

Vi benytter oss av Pingla som et pedagogisk verktøy i arbeidet med natur og miljø sammen med barna. Hun/han har vært med på alle turer vi har gjennomført i løpet av barnehageåret. Det har vært igangsatt søppelplukking på tur og Pingla har vært en aktiv deltager sammen med barn og voksne i Rusken-aksjonen og på Strandrydde-dagen. På turene gjennom barnehageåret plukker vi også med oss blader, mose, kongler, kvister, planter, pinner o.l. Dette, sammen med gjenbruk av blant annet glass, eggekartonger, melkekartonger og korker, bruker vi i formingsaktiviteter. Vi ser at barna synes det er gøy med Pingla og de er ivrige når det blir igangsatt aktiviteter med han/henne. Det er ofte enklere for barna å snakke med Pingla og det er enklere for barna å relatere seg til det vi snakker om når vi snakker/gjør aktiviteter gjennom Pingla. Barna tar enklere til seg informasjon og beskjeder når det er Pingla som forteller. Etter evaluering ser vi at vi var veldig flinke til dette høsten 2017, men at det har sklidd ut vinteren 2018. Neste barnehageår vil vi fokusere på at Pingla skal være mer delaktig i hverdagen, også utenom turer. Dette vil vi jobbe videre med i barnehageåret 2018-2019.

Onsdag 11. oktober 2017 markerte vi, sammen med Askeladden Barnehage Borg AS, at vi ble Grønt Flagg sertifisert av FEE. Uteområdet i barnehagen var fylt med miljøaktiviteter, slik som f. eks. søppelsorteringsspill hvor alle fikk prøve kunnskapene vi har tilegnet oss i løpet av forrige barnehageår. Det var en vellykket markering der alle barn og voksne deltok. Barnehagen og FEE sentralt hadde invitert ordføreren og flere andre representanter fra Sarpsborg kommune, men dessverre hadde ingen derfra mulighet til å delta. Vi hadde et fremlegg foran alle som var tilstede, der vi fortalte om hvordan vi arbeider med miljø i Grotterødløkka barnehage. Vi lagde rebus som handlet om miljø og hang opp det grønne flagget på slutten av dagen. Barna var svært delaktig i alt og både de og personalet var stolte over å kunne henge opp flagget utenfor barnehagen på slutten av markeringen. Vi må re-sertifiseres av FEE etter hvert barnehageår, så dette krever videre arbeid og nye handlingsplaner for det neste barnehageåret.

Vi komposterte tidlig i høst, men da frosten kom var det utfordrende å gjennomføre dette. Til tross for dette har hele komposteringsdunken blitt til jord og da frosten forsvant, fortsatte vi komposteringen. Dette er og har vært en spennende prosess som barna har vært med på. De har vært ivrige, nysgjerrige og de har båret matavfallet, kastet det oppi kompostdunken og hjulpet til med å ta på bark. Barna har blant annet lurt på hvordan maten vi kaster kan bli til jord og det er noe vi har snakket om og undret oss over i barnehageåret som har gått. Målet vårt med kompostjorden er å kunne dyrke egne grønnsaker, urter, frukt og/eller bær. Dette blir et prosjekt på uteområdet for oss i Grotterødløkka barnehage i barnehageåret 2018-2019.

Kildesortering har blitt en godt innarbeidet rutine i barnehagen. Det ulike søppelet sorteres blant annet i farlig avfall, plast, glass, metall, tekstil, matavfall og restavfall. Dette er noe barna har blitt godt kjent med og vi ser at de har blitt tryggere på hvor søppelet skal sorteres. Mange av barna vet hva som skal kastes hvor, mens noen fortsatt trenger veiledning underveis. Gjennom å sortere søppel håper vi at barna tar med seg verdifull kunnskap og gode vaner som de får bruk for gjennom hele livet. Ved at disse vanene blir en naturlig del av barnas hverdag er de med på å forme fremtidens Norge med tanke på miljø og bærekraftig utvikling.

Barnehagens verdigrunnlag

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.» (Rammeplan 2017, s.7)

Vi mener at vi har verdens viktigste jobb, hvor vi får være med å forme fremtidens samfunnsborgere. Barnehagen er med på å legge grunnlaget for gode vaner og holdninger som barna tar med seg videre i livet.

Miljøbarnehage

Grotterødløkka barnehage er sertifisert «Grønt Flagg»-barnehage. Det innebærer at vi har et bevisst forhold til miljøet, naturen rundt oss og har fokus på miljøvern med aktiviteter som kompostering, gjenvinning, hagebruk og variert bruk av barnehagens nærmiljø.

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden som vi kjenner det.» (Rammeplan 2017, s.10).

Hvordan Grotterødløkka barnehage bidrar til en bærekraftig utvikling:

Vi reduserer forbruk gjennom blant annet:

- Bruke mindre mengder papir. Vi bruker e-post aktivt i vår kommunikasjon med foresatte og andre instanser
- Skru av vannet i vasken stå å renne unødvendig
- Bruke et trykk med såpe og bruke håndkle når vi vasker hendene
- Tegne på begge sider av arket
- Redusere bruk av plast og heller bruke gjenbruksnett
- Gjenvinning og søppelsortering
- Kompostere matavfall
- Skru av lyset når vi forlater rommet

Ta vare på naturen

- Ta barna med ut i naturen og lære dem å sette pris på den
- Så frø, se hvordan det spirer
- Se hvordan naturen endrer seg med årstiden
- Plukke nedfallsfrukt
- Verne om dyr og småkryp, få kunnskap gjennom å lese bøker, digitale medier og studere dem ute og gjennom forstørrelsesglass
- Rake og feie og holde det ryddig i barnehagen
- Ryddeaksjon i nærmiljøet

Lære barna kildesortering

- Kildesortere i merkede dunker inne i barnehagen, ute i større avfallsdunker og glasscontainere
- Gjenvinning – gjenglemte klær som ikke blir hentet blir sendt til gjenbruksstasjon.
- Bruke naturmaterialer og materialer etter kildesortering, som formingsmateriell
- Kompostering – restavfall blir til jord

Lære barna å ta vare på seg selv og andre

- Vise empati og snakke om følelser
- Legge til rette for positiv samhandling - samarbeide med hverandre
- Sette grenser, respektere hverandre
- Hjelp hverandre
- Lære om barn i andre land og fremheve de ulike nasjonalitetene som er representert i barnehagen

«Vi handler lokalt og tenker globalt»

Religionsnøytral barnehage

I barnehageloven § 1a kan eier av private barnehager bestemme i vedtektene at verdiene i loven ikke skal forankres i den kristne og humanetiske arv og tradisjon. Våre barnehager har gjort en særskilt bestemmelse ut fra denne paragrafen, noe som vil si at vi er nøytrale i forhold til religioner og livssyn. Våre verdier har ikke en religiøs eller livssynsmessig forankring.

Det at vi er en religionsnøytral barnehage innebærer blant annet at vi markerer tradisjoner og begivenheter uten et religiøst innhold. Vi legger vekt på at markeringene skal inkludere alle, uavhengig av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Vi formidler og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna, men på en kunnskapsbasert måte der de ulike religionene og livssynene presenteres på en likeverdig måte.

Mat og helse

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger» (Rammeplan 2017 s. 49).

Vi i Grotterødløkka barnehage har ett stort fokus på mat og helse i vår hverdag, da vi ser at dette gir oss sunnere og mer bevisste barn og foresatte. Gjennom arbeidet med mat og helse skal barnehagen legge til rette for at barna får oppleve, sanse, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Vi i Grotterødløkka barnehage jobber med dette gjennom at vi blant annet har varmmat 2-3 ganger i uka. Da lager vi hjemmelaget mat fra bunnen av med mest mulig økologisk, kortreist mat og med fokus på at det skal være sunne måltider som blir servert. Barna er selv med på å lage maten gjennom at vi har matgrupper. Da får barna dele, skrelle, smake, lukte, kjenne, måle opp og helle i ingredienser osv. Til hvert måltid blir det også servert ulike grønnsaker eller frukt, da vi er en «5-om dagen» barnehage. Barna får selv dyrke ulike grønnsaker/bær/urter, og vi bruker blant annet epler fra epletrærne på uteområdet i vår matlagning. Brødet vi spiser er laget spesielt for MIGRAS barnehagene, i samarbeid med Holli Mølle og Motz bakeri. Det er et økologisk brød bakt med urkornsorten «Emmer».

Vi ønsker at barna skal få en hverdag fylt med ulike aktiviteter som bidrar til en god helse. Barna skal få forskjellige bevegelseserfaringer både ute og inne. Vi har blant annet et flott uteområde med varierte lekeapparater som gir barna mange motoriske utfordringer. Andre eksempler på aktiviteter vi har gjennom året er: Faste turdager til ulike steder i nærmiljøet, akedager, ponniridning, aktivitetsdager, søppelplukking, gymsal og skøytetrening. Dette er aktiviteter som stimulerer de motoriske ferdighetene på ulike måter og som igjen er med på å bygge selvfølelse, sosial tilhørighet, glede, overskudd og mestringsfølelse.

AUGUST 2018

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
31			1	2	3
32	6	7	8	9	10
33	13	14	15 Velkommen til nytt barnehageår!	16 Tilvenning	17 Plandag
34	20 Tilvenning	21 Tilvenning	22 Tilvenning	23 Tilvenning	24 Tilvenning
35	27 Tilvenning	28 Tilvenning	29 Tilvenning	30 Tilvenning	31 Tilvenning

17.08:
Plandag
Barnehagen er stengt denne
dagen.

(Med forbehold om endringer).

Ansvar og roller

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplanen 2017 s. 15).

«Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen» (Rammeplanen 2017 s. 15).

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent;

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder og det øvrige personalet er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

SEPTEMBER 2018

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
36	3 Avd. møter	4 Gruppeaktiviteter	5 Barnehagefotografering Varmmat Gruppeaktiviteter	6 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	7 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
37	10 Avd. møter	11 Gruppeaktiviteter	12 Varmmat Gruppeaktiviteter	13 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	14 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
38	17 Avd. møter	18 Gruppeaktiviteter	19 Varmmat Gruppeaktiviteter	20 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	21 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
39	24 Avd. møter	25 Gruppeaktiviteter	25 Varmmat Gruppeaktiviteter	27 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	28 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

Uke 38:
Brannvernssuke. Blekkspruten skal på besøk på Brannstasjonen. Vi gjennomfører brannøvelser i barnehagen.

5.september:
Fotograf Grinna kommer til barnehagen for å ta bilder av barna.

(Med forbehold om endringer).

Satsningsområde - Miljø

Ordet «Miljø» kan ha flere betydninger. Vi kan snakke om miljø i form av f.eks. å plukke søppel, kompostere, sortere og spare strøm men vi kan også snakke om miljø som handler om hvordan vi er mot hverandre, utemiljø, innemiljø o.l. Vi ønsker at miljø skal være en naturlig del av barn og voksnes hverdag i Grotterødløkka barnehage, derfor vil vi gå nærmere inn på hva det vil si å være en del av en miljøbarnehage, for den enkelte av oss som jobber her, for avdelingen, barnehagen og for deg som foresatt.

For den enkelte i personalet:

- Å gå foran som et godt eksempel og en god rollemodell
- At hver og en av oss har et bevisst forhold til vårt eget forbruk, både hjemme og i barnehagen
- At vi tilegner oss kunnskap som gjør at vi tar riktige valg for miljøet.
- At vi er lojale mot det som blir bestemt i fellesskap og gjennomfører tiltakene
- Å sette av tid til å reflektere over egen praksis for å vurdere hva vi gjør bra og hva som kan bli bedre

For avdelingen:

- Å ha et bevisst forhold til bruk av miljøvennelige materialer
- Kommunisere med foresatte og andre instanser på mail for å minimere forbruk av papir
- Gjenbruk. Bruke ulike materialer vi finner og la det få nytt liv i barnehagen
- Begrenser bruk av plast som engangsservise
- Reflektere rundt avdelingens praksis på avdelingsmøter slik at vi sikrer kvaliteten i miljøarbeidet

For barnehagen:

- Engasjement i alle ledd i barnehagen, slik at tiltakene som er satt blir gjennomført
- Alle ansatte må ha en felles forståelse for hva det vil si å være en miljøbarnehage og følge handlingsplanen som barnehagen har utarbeidet
- Barna engasjeres i miljøarbeidet og er blant annet med på en miljøgjennomgang for hele barnehagen én gang i året. Her er de med på å sjekke om vi følger de reglene og tiltakene vi har satt oss

For barna:

- Få kunnskap om hvorfor det er viktig å ivareta miljøet
- Gi barna nødvendige verktøy for å kunne ta de rette valgene med tanke på miljø og bærekraftig utvikling
- Være aktivt deltakende og medvirke til Grotterødløkka barnehages utforming av blant miljøhandlingsplaner
- Kunnskap om at det f.eks. ikke er plasten i seg selv som er farlig, men det er når den havner i naturen den er skadelig for miljøet

For foresatte:

- Å delta aktivt sammen med barn og personal i miljøarbeid
- Skru av motoren på bilen når du forlater den
- Gå/sykle/kjøre kollektivt til barnehagen
- Bruke gjenbruksnett til klær som skal fraktes til og fra barnehagen

OKTOBER 2018

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
40	1 Avd. møter	2 Gruppeaktiviteter	3 Varmmat Gruppeaktiviteter	4 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	5 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
41	8 Avd. møter	9 Gruppeaktiviteter	10 Varmmat Gruppeaktiviteter	11 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	12 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
42	15 Avd. møter	16 Gruppeaktiviteter	17 Varmmat Gruppeaktiviteter	18 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	19 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
43	22 Avd. møter	23 Gruppeaktiviteter	24 FN-dagen	25 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	26 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
44	29 Avd. møter	30 Gruppeaktiviteter	31 Varmmat Gruppeaktiviteter		

Uke 43:
Internasjonal uke.

24.10:
FN-dagen. Vi markerer FN-dagen, mer info kommer.

(Med forbehold om endringer).

Prosjektarbeid

I barnehagens planer skal vi ha rom for spontanitet og barns medvirkning. Det å la barna gjøre noe de er genuint opptatt av mener vi bidrar til læring og utvikling hos barna. Det er barna som er hovedaktør i prosjektene, og det er de som skal drive prosjektet fremover med sine spørsmål og sin undring. Vi voksne skal være med på å lete etter svar på barnas spørsmål istedenfor å gi svar. Hensikten er å skape fordypning og forståelse rundt det vi undersøker. Læringen skjer i prosessen, og har ikke nødvendigvis en tydelig start og slutt.

Barna oppdager ting de er opptatt av og de danner en møteplass. Det oppstår tanker hos barna og de tankene utløser deres lyst til å undersøke, utforskningen utløser erfaringer og kompetanse. Ved å snakke med barna om det de har sett, kjent, tegnet eller forklart, finner vi ut hva barna ønsker å fordype seg i. Som voksne blir vår utfordring å ikke ta tak i det vi synes er mest spennende, men ha tillit til at barna viser vei.

Noen av Grotterødløkka barnehages prosjekter gjennom barnehageåret 2017/2018:

Bukkene Bruse
Kroppen vår
Vennskap
Samisk kultur

Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon er viktig *før, i* og *etter* et pågående prosjekt. Slik kan vi se om vi virkelig følger barna eller om det er vi voksne som tar styringen. Gjennom refleksjon og dokumentasjon kan vi også se grundigere på hvilke fagområder vi har vært innom i prosjektet og sikrer på den måten at vi har vært gjennom alle fagområder i løpet av ett barnehageår.

Vi ønsker å gi barna opplevelser, kompetanse, nysgjerrighet og skape utforskertrang gjennom denne måten å arbeide på.

NOVEMBER 2018

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
44				1 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	2 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
45	5 Avd. møter	6 Gruppeaktiviteter	7 Varmmat Gruppeaktivitet	8 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	9 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
46	12 Plandag	13 Gruppeaktiviteter	14 Varmmat Gruppeaktivitet	15 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	16 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
47	19 Avd. møter	20 Gruppeaktiviteter	21 Varmmat Gruppeaktivitet	22 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	23 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
48	26 Avd. møter	27 Gruppeaktiviteter	28 Varmmat Gruppeaktivitet	29 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	30 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

12.11:
Plandag
Barnehagen er stengt denne dagen.

(Med forbehold om endringer).

Danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modning, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap» (Rammeplanen 2017, s.21)

Danning er mer enn oppdragelse. Danning handler også om tanker, handling og vurderingsevne. Vi ansatte i barnehagen skal støtte barna på disse punktene, deres tanker og vurdering skal utfordres gjennom samtaler og i den daglige leken. De skal få en forståelse av at de selv har en påvirkningskraft i fellesskapet gjennom meninger, perspektiver, ulike behov og deres evne til å kunne bidra til endringer. Barnehagen skal møte og veilede barna med respekt gjennom dannelsesreisen og utfordre deres nysgjerrighet på omverdenen ut ifra deres premisser og interesser. Barna skal bli det beste av seg selv.

Vennskap, fellesskap og inkludering (Sosial kompetanse)

Barnehagen er en viktig arena for læring, sosial utvikling og etablering av vennskap. Sosial kompetanse er en forutsetning for å kunne fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom sosiale samspill. I løpet av oppveksten tilegner barn seg sosial kompetanse gjennom lek, handling og opplevelser i samspill med andre mennesker. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Gjennom bruk av bøker, gode samtaler og rollelek lærer vi barna å samhandle, sette ord på følelser og å ta initiativ til samspill med andre. Vi støtter og veileder barna ved å reflektere sammen med dem over egne og andres følelser. Barna lærer å sette grenser, respektere andres grenser, stoppe mobbing og utestengning, og de lærer å finne løsninger i konfliktsituasjoner.

I Grotterødløkka barnehage arbeider vi daglig med å:

- Møte hverandre med tillit og respekt
- Ivareta alles trygghet
- Hjelp, dele, samarbeide og ta ansvar
- Øve på å løse konflikter
- Respektere andres kulturelle verdier
- Delta i aktiviteter som gir god selvfølelse og tro på seg selv

Noen av metodene vi benytter for å lære barna om dette er:

- Ordensbarn
- Rollelek/Fri lek
- Samlingsstund
- Gode forbilder og rollemodeller i personalet
- De eldste barna hjelper de yngre ved for eksempel påkledning

Klipp langs linjen

Vi ønsker å få en oversikt over hvor mange barn vi blir i romjulen.

Derfor ønsker vi at dere leverer inn denne ferieslippen til avdelingen barnet/barna går på

Barnet/barnas navn: _____

TORSDAG 27.12	FREDAG 28.12
------------------	-----------------

Sett X dersom barnet kommer i barnehagen

Sett F dersom barnet skal ha fri

Underskrift av foresatte: _____

Frist for å levere lappen er 07.12.2018

DESEMBER 2018

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
48					
49	3 Avd. møter	4 Gruppeaktiviteter	5 Varmmat Gruppeaktivitet	6 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	7 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
50	10 Avd. møter	11 Gruppeaktiviteter	12 Varmmat Gruppeaktivitet	13 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	14 Julebord for barna
51	17 Avd. møter	18 Gruppeaktiviteter	19 Lysfest	20 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	21 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
52	24 Julaften Barnehagen stengt	25 1.juledag Barnehagen stengt	26 2.Juledag Barnehagen stengt	27 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	28 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
1	31 Nyttårsaften Barnehagen stengt				

07.12:
Frist for å levere inn lapp om fri i romjulen.

14.12:
Julebord for barna.
Hvis barna vil kan de pynte seg litt denne dagen.

19.12:
Lysfest. Det kommer mail med mer info.

24.12:
Julaften.
Barnehagen er stengt denne dagen.

(Med forbehold om endringer).

Språk og språkutvikling

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (Rammeplan 2017, s. 23).

Barnehagen er en viktig arena for barnas språkutvikling, og vi arbeider hele tiden for at barna skal få ulike og positive erfaringer med å bruke språket. Språkutvikling og lesing som ferdighet danner grunnlag for mestring gjennom hele livet. I barnehagen skal vi tilby barna ulike møter med språket, barna skal blant annet få reflektere over sine følelser, tanker, meninger og erfaringer med andre barn og oss voksne. Språket blir også brukt for å skape relasjoner i leken, men også løse konflikter. I samlinger og i arbeid i mindre grupper møter barna språket gjennom rim, regler, sanger, eventyr, sagn, tegning, lekeskrift, lese- og skriveaktiviteter, samtale, spill, regeltekst og mye mer. Det er også viktig at barna er i et språkstimulerende miljø med personal som er bevisste og gode rollemodeller, har variert og gjennomtenkt utvalg av leker og materiale som stimulerer språket, slik som blant annet bøker, bilder og spill.

I arbeidet med språk skal barnehagen *«Bidra til språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse»* (Rammeplan 2017s. 24).

I arbeidet med språk har alle ansatte gått igjennom et kurs om språk og en innføring av begrepslæringsmodellen i regi av Norsksenteret i Sarpsborg Kommune. Begrepsmodellen er en strukturert undervisningsmodell for barn og unge med språkvansker, utarbeidet av Bredtvet kompetansesenter. Vi arbeider med denne modellen i mindre språkgrupper på 4-6 barn i alderen 0-5 år med alle barna i barnehagen.

Alle barnehager og skoler har oppnevnt egne språk-/leseveiledere, som har blitt kurset spesielt i forhold til å fylle denne rollen. I Grotterødløkka barnehage har vi en språkveileder som skal se til at fokuset på språkarbeid opprettholdes, og for å sikre en god progresjon i språkarbeidet. Det er viktig å påpeke at ALLE ansatte har ansvar for at det jobbes med språk og at tiltak iverksettes så tidlig som mulig.

JANUAR 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
1		1 1.nyttårsdag Barnehagen stengt	2 Plandag	3 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	4 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
2	7 Avd. møter	8 Gruppeaktiviteter	9 Varmmat Gruppeaktivitet	10 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	11 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
3	14 Avd. møter	15 Gruppeaktiviteter	16 Varmmat Gruppeaktivitet	17 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	18 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
4	21 Avd. møter	22 Gruppeaktiviteter	23 Varmmat Gruppeaktivitet	24 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	25 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
5	28 Avd. møter	29 Gruppeaktiviteter	30 Varmmat Gruppeaktivitet	31 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	

02.01:
Plandag
Barnehagen er stengt denne dagen.

(Med forbehold om endringer).

Lek og læring

Å bidra til at alle barn som går i barnehagen får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt.

Barnehagen skal derfor legge godt til rette for lek, utvikling og læring. Vi skal bidra til at alle barn opplever humor, glede, spenning og engasjement gjennom lek -alene og sammen med andre. Personalet veileder barna gjennom observasjon, analysering, spillmønstre og ulike typer lek.

Leken er en viktig arena for barns utvikling og for sosial og språklig samhandling.

«Personalet skal fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek» (Rammeplan 2017, s 20.)

Når barnet ditt svarer "I dag har jeg bare lekt" - da har barnet ditt blant annet....

Samarbeidet

Løst konflikter

Utviklet sosial kompetanse

Brukt kroppen sin

Utviklet vennskap

Opplevd den gode barndommen

Øvd på nye ord og uttrykk

Brukt fantasien sin

Øvd på turtaking

Her i Grotterødløkka barnehage tar vi lek alvorlig og vi mener at barn lærer mest gjennom lek.

Det er i leken de utvikler språket, både verbalspråket og kroppsspråket. Det er i leken de bearbeider ulike inntrykk, opplevelser og erfaringer de har gjort seg. Dette vises ofte gjennom ulike rolleleker. Barn forteller om sine behov gjennom lek og derfor er det viktig at vi voksne er tilstedeværende, deltakende og at vi observerer barnas lek. Ut fra det vi ser og det leken forteller oss samtaler vi med barna

PLAY is the highest
form of research
- Albert Einstein

FEBRUAR 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
5					1 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
6	4 Avd. møter	5 Gruppeaktiviteter	6 Samefolkets nasjonaldag	7 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	8 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
7	11 Avd. møter	12 Gruppeaktiviteter	13 Varmmat Gruppeaktivitet	14 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	15 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
8	18 Avd. møter	19 Gruppeaktiviteter	20 Varmmat Gruppeaktivitet	21 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	22 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
9	25 Avd. møter	26 Gruppeaktiviteter	27 Varmmat Gruppeaktivitet	28 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	

06.02:
Vi markerer samefolkets nasjonaldag.

(Med forbehold om endringer).

Trygg Trafikk

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Barnehageloven §1 formål, 1. ledd).

Fra samfunnets side forventes det at barn fra 5 ½ års alder skal kunne ferdes på skoleveien. Derfor må trafikksikkerhet og trafikkopplæring integreres som en del av barnehagens omsorg og opplæringsarbeid. Å ha omsorg for barn innebærer å styrke barns mulighet til å mestre sine omgivelser og å veilede med tanke på fremtidige situasjoner. Grotterødløkka barnehage er sertifisert **Trafikksikker barnehage**, et konsept utviklet av Trygg Trafikk for å kvalitetssikre at barnehagens trafikksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller.

Kriteriene for å bli klassifisert som en trafikksikker barnehage er som følger:

Trafikksikkerhet i barnehagen:

- Trafikkopplæringa i barnehagen blir integrert som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og blir nedfelt i årsplanen til barnehagen.
- Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- De ansatte i barnehagen kjenner rutinene for handtering av uventede faresituasjoner og hendelser på tur.
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots og med bil eller kollektivtransport.

Trafikkopplæringa i barnehagen:

- Barna lærer trafikkreglene for fotgjengere.
- Barna lærer å bruke sansene sine i trafikken.
- Barna lærer å bruke bilbelte, sykkelhjelme og refleks.

Grotterødløkka barnehage har utarbeidet en egen handlingsplan for arbeidet med trafikksikkerhet. Vi må resertifiseres med jevne mellomrom og derfor kreves det at vi jobber kontinuerlig med trafikksikkerhet i barnehagen

MARS 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
9					1 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
10	4 Avd. møter	5 Gruppeaktiviteter	6 Varmmat Gruppeaktivitet	7 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	8 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
11	11 Avd. møter	12 Gruppeaktiviteter	13 Varmmat Gruppeaktivitet	14 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	15 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
12	18 Avd. møter	19 Gruppeaktiviteter	20 Varmmat Gruppeaktivitet	21 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	22 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
13	25 Plandag	26 Gruppeaktiviteter	27 Varmmat Gruppeaktivitet	28 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	29 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

25.03:
Plandag
Barnehagen er stengt denne dagen.

29.03:
Frist for å levere lapp om fri i påsken

(Med forbehold om endringer).

Barns medvirkning

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.» (Barnehageloven § 3)

Hva gjør vi i Grotterødløkka barnehage for å sikre barns medvirkning?

- Skaper tid og rom i hverdagen til samtaler med barna uavhengig av innhold og tema
- Vi motiverer barna gjennom dialog med hvert barn som enkeltindivid og finner løsninger sammen
- Vi legger til rette for hvert enkelt barn
- Ytringsmuligheter - alle blir sett og hørt
- Vi har respekt og forståelse for barnas perspektiv
- Vi er aktive, tilstedeværende voksne som ser barnas initiativ og bygger videre på dette

Det er viktig at barn opplever at deres mening blir hørt og at de er en del av et demokrati. Dette gjør at de blir mer selvstendige og at de tør å ytre sin mening i situasjoner der det forventes av dem.

Klipp langs linjen

Vi ønsker å få en oversikt over hvor mange barn vi blir i påsken.

Derfor ønsker vi at dere leverer inn denne ferieslippen til avdelingen barnet/barna går på

Barnet/barnas navn: _____

MANDAG 15.04	TIRSDAG 16.04	ONSDAG 17.04
-----------------	------------------	-----------------

Sett X dersom barnet kommer i barnehagen

Sett E dersom barnet skal ha fri

Underskrift av foresatte: _____

Frist for å levere lappen er 29.03.2019

APRIL 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
14	1 Avd. møter	2 Gruppeaktiviteter	3 Varmmat Gruppeaktivitet	4 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	5 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
15	8 Avd. møter	9 Gruppeaktiviteter	10 Varmmat Gruppeaktivitet	11 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	12 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
16	15 Avd. møter	16 Gruppeaktiviteter	17 Gruppeaktivitet Barnehagen stenger kl. 12.00	18 Skjærtorsdag Barnehagen stengt	19 Langfredag Barnehagen stengt
17	22 2.Påskedag Barnehagen stengt	23 Gruppeaktiviteter	24 Varmmat Gruppeaktivitet	25 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	26 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
18	29 Avd. møter	30 Gruppeaktiviteter			

12.04:
Frist for å levere lapp om sommerferie.

17.04:
Onsdag før Skjærtorsdag.
Barnehagen stenger kl. 12.00.

(Med forbehold om endringer).

Samarbeid mellom hjem og barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven §1)»

FAU er foreldrenes arbeidsutvalg og skal sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen.

Hver avdeling har en FAU representant og en vararepresentant, som velges av foresatte på første foreldremøte. Hvor hyppig FAU-møtene skal være er opp til FAU å bestemme. Jfr. Lov om barnehager, § 4 foreldreråd og samarbeidsutvalg.

FAU står fritt til å arrangere aktiviteter for foresatte og barna utenfor barnehagens åpningstider, eller i barnehagens åpningstid etter avtale med styrer/daglig leder.

SU er samarbeidsutvalget som skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte og er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for partene som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold. SU består av foresatte, ansatte og eier i barnehagen slik at alle er representert.

SU har som oppgave å godkjenne årsplan, være med å diskutere barnehagens ideelle grunnlag og skape kontakt mellom lokalsamfunnet og barnehagen.

Hvert år sender vi ut en brukerundersøkelse til alle foresatte, slik at de kan få anledning til å vurdere barnehagens innhold og samarbeid, anonymt. Dette gjør vi som en del av vårt utviklingsarbeid og vi ser det som svært viktig at alle foresatte svarer på denne undersøkelsen slik at vi får høre hva vi kan bli bedre på.

Disse arenaene for kommunikasjon har vi i Grotterødløkka barnehage:

- Formidle hvordan dagen har vært, ved henting
- Oppstartsamtale (3-4 uker etter oppstart)
- Foreldresamtale høst, vår og etter behov
- Utveksling av nødvendig informasjon
- Foreldremøter to ganger pr. år, ulike temaer
- Ulike arrangementer gjennom året
- Jevnlig dokumentasjon på det vi gjør gjennom bl.a. Månedsbrev

VÅR SERVICE-ERKLÆRING

Som foresatt kan du forvente at:

- *du og ditt barn blir møtt med respekt og vennlighet
- *du får anledning til å snakke med en av oss når du leverer og henter ditt barn (med unntak nå vi sitter ved frokostbordet)
- *Vi sørger for barnets sikkerhet og omsorg
- *barnet ditt får en innholdsrik dag med et pedagogisk tilrettelagt tilbud
- *du får tilbud om oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøter i løpet av barnehageåret
- *du får informasjon om planer og aktiviteter
- *du får være med på å påvirke barnets hverdag
- *vi dokumenterer, vurderer og videreutvikler vårt arbeid
- *vi samarbeider med skolene i nærmiljø i forbindelse med overgangen fra barnehagen til skolen
- *ditt barn får et sunt og balansert kosthold

Vi forventer at du:

- *møter oss med respekt og vennlighet
- *sier i fra dersom du er usikker eller misfornøyd
- *forteller om forhold i barnets liv slik at vi kan gjøre hverdagen så god som mulig for barnet
- *holder syke barn hjemme
- *gir beskjed hvis barnet ditt ikke kommer i barnehagen
- *gir beskjed hvis andre enn de som er avtalt kommer og henter barnet ditt
- *leverer og henter barnet ditt innenfor våre åpningstider
- *leser det du ser på oppslagstavlen og den informasjonen du mottar
- *sjekker barnets garderobeplass og påser at det er nok skift

Ferieavvikling

For at vi på avdelingene skal få en oversikt over barnas sommerferie, ønsker vi at dere fyller ut og returnerer denne slippen til oss her på avdelingen. Det er mulighet til å endre ferien frem til 1. mai, men da må dette gjøres skriftlig til administrasjonen.

Barnehagen har feriestengt uke 29 og 30.

Vi minner om barnehagens vedtekter, §8:

Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret.

I tillegg kommer 5 dager fri p.g.a. barnehagens planleggingsdager.

Minst 3 ferieuker skal tas sammenhengende i perioden 1. mai til 31. august.

For skolebarna og barn som skal bytte barnehage, må den tas ut før 15. august.

Frist for å levere svarslippen: 12.04.2019

Klipp langs linjen

Barnets navn: _____ skal ha ferie

i ukene _____

Underskrift
foresatte: _____

Underskrift
foresatte: _____

I tillegg til 3 uker sommerferie, skal hvert barn ta ut 5 feriedager i løpet av året.

MAI 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
18			1 1.Mai Barnehagen stengt	2 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	3 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
19	6 Avd. møter	7 Gruppeaktiviteter	8 Varmmat Gruppeaktivitet	9 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	10 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
20	13 Avd. møter	14 Gruppeaktiviteter	15 Varmmat Gruppeaktivitet	16 Maifest/ sommeravslutning	17 Grunnlovsdagen Barnehagen stengt
21	20 Avd. møter	21 Gruppeaktiviteter	22 Varmmat Gruppeaktivitet	23 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	24 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
22	27 Avd. møter	28 Gruppeaktiviteter	29 Varmmat Gruppeaktivitet	30 Kristi himmelfartsdag Barnehagen stengt	31 Plandag

16.05:
Maifest/sommeravslutning i barnehagen. Mer info kommer nærmere.

31.05:
Plandag
Barnehagen er stengt denne dagen.

(Med forbehold om endringer).

Overganger

Overgang fra hjemmet til barnehagen:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (Rammeplan 2017, s.33)

Vi har noen grunnleggende tanker når det gjelder overgang fra hjemmet til barnehagen og det er blant annet:

- Trygghet og trivsel gjennom faste rutiner og barnets primærkontakt.
- Barnets behov skal styre tilvenningsperioden. Det vil si at vi har minimum 3 dager tilvenning, men dersom barnet har behov for flere dager så legger vi tilrette for det.
- Gi barnet god tid på å bli kjent med rommene i barnehagen, de andre barna, nye rutiner og nye voksne.

Slik er tilvenningen i Grotterødløkka barnehage:

Dag 1: Dere er ca.1 time i barnehagen. Forsatte er med hele tiden.

Dag 2: Dere er ca. 2 timer i barnehagen. Foresatte er med, men kan prøve å gå ut fra avdelingen dersom barnet er trygt nok til å være alene. Foresatte er på barnehagens område slik at de lett kan komme tilbake på avdelingen dersom barnet har behov for det.

Dag 3: Dere/barnet er ca. 4 timer i barnehagen. Dersom barnet viser trygghet til barnehagen kan foresatte dra fra barnehagen mens barnet er igjen på avdelingen. Foresatte må hele tiden være tilgjengelig på telefon slik at vi kan nå dere dersom det skulle være behov for det.

Overgang fra småbarns-avdeling til storbarns-avdeling:

«Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet, når de bytter barnegruppe» (Rammeplanen 2017, s.33)

Vi starter tilvenningen for barna som skal over fra småbarns-avdeling til storbarns-avdeling allerede når det siste barnehageåret på småbarns-avdelingen starter.

Vi «besøker» storbarns-avdelingene i mindre grupper, sammen med en kjent voksen fra småbarns-avdelingen.

De pedagogiske lederne på avdelingene har overgangsmøter om barna som skal over til storbarns-avdeling. Barnets individuelle behov skal styre overgangsperioden, det vil si at vi gjennomfører tilvenning ut fra barnets behov. Under tilvenningen har vi fokus på at voksne og barn, skal bli godt kjent med hverandre, føle trygghet, finne sin plass i gruppen og på avdelingen.

JUNI 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
22					
23	3 Avd. møter	4 Gruppeaktiviteter	5 Varmmat Gruppeaktivitet Verdens miljødag	6 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	7 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
24	10 2.Pinsedag Barnehagen stengt	11 Gruppeaktiviteter	12 Varmmat Gruppeaktivitet	13 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	14 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
25	17 Avd. møter	18 Gruppeaktiviteter	19 Varmmat Gruppeaktivitet	20 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	21 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
26	24 Avd. møter	25 Gruppeaktiviteter	26 Varmmat Gruppeaktivitet	27 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	28 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

05.06:
Vi markerer verdens miljødag

(Med forbehold om endringer).

Overgang fra barnehage til skole

De eldste barna i Grotterødløkka barnehage kalles for Blekkspruten. De har aktiviteter sammen en gang i uka. Målet for arbeidet i denne gruppa er at barna skal få positive forventninger til skolestart og at sammenhengen mellom barnehagen og skolen er god. Det skal være spennende å være eldst i barnehagen og barnehagetiden ender med en avslutningstur sammen med alle skolestarterne i MIGRAS.

I Sarpsborg har vi gode rutiner mellom barnehagene og skolene. Disse skal sikre en god standard for samarbeidet i forhold til overgang barnehage-skole. Blekkspruten skal være en meningsfull sammenheng i utdanningsløpet det siste året i barnehagen og det første året på skolen. Dette er med på å skape en trygg skolestart for alle barn og foresatte. De foresatte fyller ut skjema for informasjonsoverføring i samarbeid med barnehage og foresatte, dette skal sendes til skolen. Det er med på å sikre dialogen mellom barnehage og skole, og barnets/foresattes medvirkning.

Metoder og innhold:

- Blekkspruten har en gang i måneden fokus på arbeid med miljø
- På høsthalvåret er vi på minst tre turer, hvor fokuset er trafikksikkerhet og hvordan vi ferdes når vi er i trafikken
- Sosial kompetanse: bli kjent på tvers av avdelingene, øve på turtaking, empati og samarbeid
- Språk og kommunikasjon: Vi bruker vårhalvåret på å bli kjent med bokstaver, kjenne vårt eget navn, beskrive det vi opplever eller en ting, begrepslæring, vi synger og bruker ulike rim og regler.
- Selvstendighet og selvhevdelse: Vi øver på at barna skal kle på seg selv, ta imot individuelle og kollektive beskjeder, si sin mening, rekke opp hånda og delta i konfliktløsning
- Motorikk: Dette trenes gjennom å være på tur og i ulik fysisk aktivitet, konsentrasjon, oppmerksomhet og utholdenhet
- Vi jobber med matematikk gjennom å bli kjent med tall (tallregler, telling), symboler og begreper, antall, rom og form, sortering, vi bruker måleenheter i matlaging og klokka blir vi kjent med gjennom å øve på tidsbegreper i en aktivitet

JULI 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
27	1 Sommeraktiviteter	2 Sommeraktiviteter	3 Sommeraktiviteter	4 Sommeraktiviteter	5 Sommeraktiviteter
28	8 Sommeraktiviteter	9 Sommeraktiviteter	10 Sommeraktiviteter	11 Sommeraktiviteter	12 Sommeraktiviteter
29	15 SOMMERSTENGT	16 SOMMERSTENGT	17 SOMMERSTENGT	18 SOMMERSTENGT	19 SOMMERSTENGT
30	22 SOMMERSTENGT	23 SOMMERSTENGT	24 SOMMERSTENGT	25 SOMMERSTENGT	26 SOMMERSTENGT
31	29 Sommeraktiviteter	30 Sommeraktiviteter	31 Sommeraktiviteter		

Uke 29 og 30:
Sommerstengt

(Med forbehold om endringer).

LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

Vårt barnehagetilbud bygger på lov om barnehager og rammeplan for barnehager. De voksne skal gjennom refleksjon av egen praksis, legger til rette for at barna får varierte erfaringer, og at de lærer gjennom lek og sosialt samspill.

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven som beskriver detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilke ansvar personalet har. Det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal være knyttet opp til Rammeplanens intensjoner, innhold og oppgaver.

”Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.” (Rammeplan 2017, s. 7)

”Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.” (Rammeplan 2017, s. 7)

Planen definerer de syv fagområdene for barnehagens pedagogiske virksomhet:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Antall, rom og form
6. Etikk, religion og filosofi
7. Nærmiljø og samfunn

AUGUST 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	ORSDAG	FREDAG
31				1 Sommeraktiviteter	2 Sommeraktiviteter
32	5 Sommeraktiviteter	6 Sommeraktiviteter	7 Sommeraktiviteter	8 Sommeraktiviteter	9 Sommeraktiviteter
33	12 Sommeraktiviteter	13 Sommeraktiviteter	14 Sommeraktiviteter	15 Nytt barnehageår Ny årsplan blir utdelt	16
34	19	20	21	22	23
35	26	27	28	29	30

14.08:
Takk for et flott barnehageår!

(Med forbehold om endringer).

Dokumentasjon og vurdering

I Grotterødløkka Barnehage vurderer og dokumenterer vi bl.a. gjennom:

- **Årsplanen:** Årsplanen er barnehagens plan for hvordan barnehagen skal jobbe i løpet av et barnehageår. For foresatte gir dette god innsikt i hva barnehagen legger vekt på i det pedagogiske arbeidet. Årsplanen revideres hvert år.
- **Månedspan:** Dette er plan som sendes ut til foresatte som viser hva barnegruppa/avdelingen har som tema og mål kommende måned.
- **Månedsbrev:** Dette er et brev som blir sendt ut til foresatte som inneholder en vurdering av tema/målene som ble beskrevet i månedspanen foregående måned.
- **Bilder/bildeskjerm:** Vi har bildeskjerner i garderobene våre. Her kan foresatte sammen med barna se bilder av hva vi har gjort. Vi bruker bilder som vedlegg til vurderingsarbeidet vårt.
- **Observasjoner:** Vi observerer barnas lek og samspill for å være med på å øke barnas sosiale kompetanse. Vi observerer også barna i ulike aktiviteter for å fange opp ulike utfordringer barna kan ha for å hjelpe de videre. Noen barn trenger færre/mindre utfordringer mens andre barn trenger flere/større utfordringer.
- **TRAS** er et observasjonsskjema der vi kartlegger barnas språkutvikling. Vi arbeider ut i fra disse for å hjelpe barna videre i sin språkutvikling.
- **ALLE MED** er et observasjonsskjema der vi kartlegger barnas sosiale kompetanse og samspill med andre barn og voksne. Dette hjelper oss i arbeidet med det sosiale samspillet i barnegruppa, samt eventuelt se hvilke tiltak vi bør iverksette.
- **MIGRAS** eget utarbeidede språkkartleggingsverktøy: Dette er et arbeidsverktøy for å sikre at MIGRAS barnehagene jobber systematisk med språk. Her kartlegger vi hvor barna er i språkutviklingen, og bruker disse ressursene til å lære språk gjennom lek og aktiviteter.
- **Årlig brukerundersøkelse:** Denne sendes ut til foresatte 1 gang pr. år. Her får vi tilbakemeldinger på hva vi gjør bra, og hva vi kan bli bedre på. Vi ønsker hele tiden å bli bedre, den beste måten å få til dette er tilbakemeldinger fra foresatte og barn.
- **Vurdering av ulike prosjektarbeid/tema gjennom året:** Her går vi gjennom hva vi lærte av prosjektet. Hva som var bra og hva som kunne vært gjort annerledes.

”Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.” (Rammeplan 2017, s.38)

”Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.” (Rammeplan 2017, s.39)

Barnehagens samarbeidspartnere

Sarpsborg kommune har et tverrfaglig samhandlingsteam som skal sikre at barna får det tilbudet de har rett på. Teamet består av representanter fra blant annet:

- Barnehage
- Foresatte
- Enhet spesialpedagogikk førskole
- Barnevernstjenesten
- Forebyggende tjenester
- Nav
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Andre berørte instanser

Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud.

Andre samarbeidspartnere kan være:

- Stat
- Kommune
- Andre barnehager
- Skoler
- Bibliotek
- Familiesenter
- Utdanningsinstitusjoner
- Habiliteringstjenesten
- Fysioterapeut
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
- Bedriftshelsetjeneste
- PBL – private barnehagers landsforbund
- Lokalsamfunnet
- Andre leverandører
- Renholdsbyråer

Barnehagens arbeidsmåter

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang» (Rammeplan 2017 s. 44)

I Grotterødløkka tar vi utgangspunkt i barnas interesser og initiativ når vi velger temaer til prosjektene våre. Vi deler ofte barna inn i mindre grupper slik at alle får varierte lekeaktivitets- og læringsmuligheter. Vi legger også til rette for at barna skal kunne fordype seg i temaene over tid samtidig som vi introduserer nye perspektiver og tilrettelegger for nye opplevelser og erfaringer. Vi vurderer og dokumenterer barnas utvikling og ut fra dette ser vi progresjon i barnets utvikling. De områdene vi legger vekt på er: Språk, matematikk og realfag, motorikk, sosial kompetanse og selvstendighet.

Barnehagens digitale praksis

«Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn» (Rammeplan 2017 s. 44).

Alle avdelinger har PC og nettbrett som vi bruker sammen med barna. Er det noe vi lurer på eller har lyst til å lære mer om så har vi da muligheten til å finne svar på internett. Vi ser ofte på bilder som blir tatt i løpet av barnehagedagen på PC og da gjerne med musikk i bakgrunnen. På nettbrettene har vi også spill og aktivitets-apper. Det hender også at vi ser på en film når det passer til temaer eller prosjekter.

Sosiale medier

Sosiale medier er en stor del av vår hverdag der mange ønsker å dele både bilder og informasjon ut til andre. Vi ber dere derfor at det vises hensyn med å legge ut bilder på sosiale medier både av deres egne barn, andres barn og/eller andre voksne. Bilder som blir tatt i forbindelse med sammenkomster/arrangementer i barnehagen skal vurderes/godkjennes før de evt. deles på sosiale medier. Dette er av hensyn til at ikke alle ønsker å dele bilder, informasjon eller bli identifisert på sosiale medier. Vi vil ha dette som et eget emne på foreldremøte på høsten, slik at dere foresatte kan komme med deres synspunkter rundt dette til hverandre.

Barnehagens fagområder

Kommunikasjon, språk og tekst

«Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (Rammeplan 2017, s. 48).

I Grotterødløkka så bruker vi språket aktivt både i spontane og planlagte aktiviteter. Barna får uttrykke følelser, tanker og meninger, vi bruker språket i relasjoner og lek og ved konfliktløsning.

I løpet av hver uke har vi også lesestunder, samlingsstunder, språkgrupper og skolegruppe. Her får barna mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere, stille spørsmål, leke med språk, lyd rim og rytme samt leke og utforske skriftspråket.

Kropp, bevegelse, mat og helse

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt». (Rammeplan 2017 s. 49).

Vi i Grotterødløkka barnehage har stort fokus på kropp, bevegelse, mat og helse, vi arbeider med dette daglig gjennom at vi har stort fokus på måltidene, vi spiser variert og sunn kost, barna er delaktige i matlagingen gjennom blant annet matgrupper, og barna dyrker egne urter og grønnsaker som blir brukt i maten vi lager og tilbyr. Det er også viktig med fokus på fysisk og psykisk helse, barna skal bli kjent med og bruke kroppen sin i ulike miljøer der barna får ulike utfordringer. Vi har som mål å være ute hver dag, avdelingene har faste turdager der vi går på turer i nærmiljøet, vi legger til rette for ulike aktiviteter som stimulerer motorikken som hinderbaner, regelleker, sang og bevegelsesleker osv.

Kunst, kultur og kreativitet

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning utforskning, fordypning og progresjon» (Rammeplan 2017, s.50)

I Grotterødløkka er kunst og kreativitet en del av de ukentlige aktivitetene på avdelingene. Barna får utforske og utfolde seg gjennom forskjellige formingsaktiviteter. Vi bruker ulike materialer både ute og inne her er det bare fantasien som setter grenser. Forming er ofte brukt i forbindelse med prosjektene vi har gjennom året.

Barna får uttrykke seg gjennom ulik musikk og dans, vi hører mye på musikk i samlinger og ellers gjennom dagene, alt fra kjente barnesanger til samisk joik. Her får barna et innblikk i ulike kulturer.

Natur, miljø og teknologi

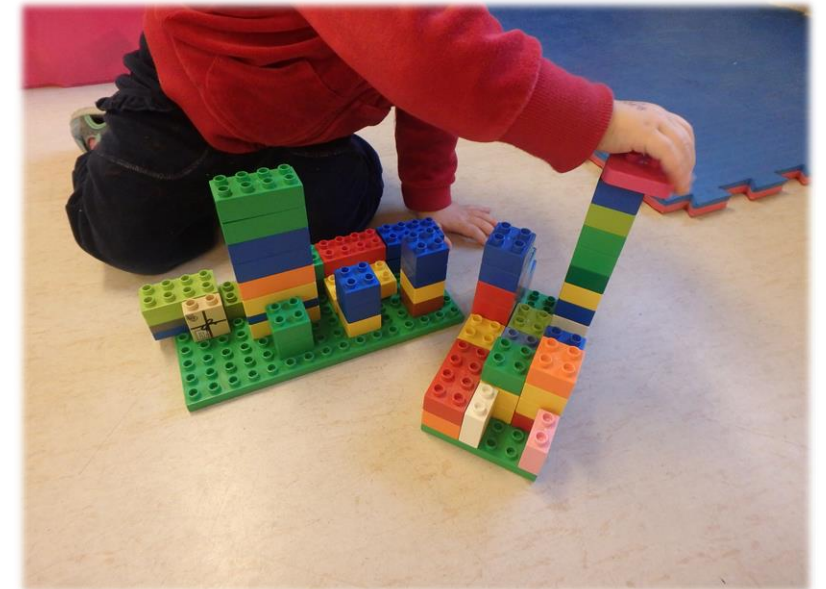
«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring». (Rammeplan 2017, s.52)

I Grotterødløkka Barnehage gjennomfører vi dette gjennom ha 1-2 turdager i uken, hvor vi bruker skog og natur i nærområdet i Sarpsborg. Her får barna oppleve det naturen har å by på og barna får utfolde seg i ulike miljøer. Vi har også utedager i barnehagen, hvor vi bruker det nærmeste vi har av natur til ulike typer lek og læringsopplevelser. Rammeplanen sier også *«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper»*. Hos oss i barnehagen medvirker barna til hva de ønsker å gjøre med det vi finner i naturen. Med god veiledning fra de voksne.

Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende» (Rammeplan 2017, s. 53)

I Grotterødløkka jobber vi med matematikk hver dag, vi snakker om matte ved måltidene, ved av- og påkledning, på turer, i formingsaktiviteter, frileken, og i samlinger, for matematikk det har vi overalt. Vi jobber med fagområdet gjennom lek og i hverdagssituasjoner, områder vi er innom er sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.

Etikk, religion og filosofi

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett». (Rammeplan 2017, s.?)

Vi er en religionsnøytralbarnehage. Men vi har allikevel fokus på tradisjoner og fortellinger rundt de ulike religionene. Dette fagområdet handler ikke bare det religiøse perspektivet, men også menneskers holdninger, kultur, undringer og verdier i samfunnet, og dette skal vi som ansatte i barnehage være med å prege på en positiv og åpen måte. I rammeplanen står det «Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett». (Rammeplan 2017, s.54)

Nærmiljø og samfunn

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden»
(Rammeplan 2017, s. 56)

I Grotterødløkka drar vi på turer og utforsker forskjellige steder og institusjoner i nærmiljøet. Barna får da erfaringer med hvordan vi ferdes trygt, samt blir kjent i nærmiljøet.

Vi markerer Samefolkets dag i barnehagen med samisk mat og forskjellige aktiviteter. I forkant har vi blitt kjent med samenes kultur gjennom blant annet samtaler, bilder, musikk og film.

FN-dagen markerer vi med høst-kafé hvor vi selger mat og drikke samt forskjellig «kunst» som barna har laget i den anledning. Vi bruker også en del tid før denne dagen på og bli kjent med FN's barnekonvensjon.

GOD SOMMER

